

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PRAKTICKÁ A ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ KRÁLÍKY

ZELENÝ PARDOUBEK 2016

POPIS ČINNOSTI ŠKOLY V ROCE 2015

ZPRACOVALA : Bc. Petra Hanáková

1. Seznam uskutečněných ekovýchovných akcí pro žáky, pravidelná činnost (jen velmi stručně ve formě 1 akce = 1 řádek: tj. datum, název, jednovětný popis, event. fotografie)

ŘÍJEN 2015

Vzdělávání pedagogů 1.-2.10.2015 Sever Horní Maršov

Cílem projektu bylo proškolit pedagogický sbor v enviromentální výchově, prohloubit týmovou spolupráci, pozitivní vztahy v týmu. Vedlejším cílem bylo získat nové nápady pro činnost školy v EVVO. Tématem vzdělávání bylo – jak využít region, místo pro EV, jak připravit quest, novinky v ekologicky šetrném provozu školy a globální rozvojová témata.

Projekt ptáci

V rámci EVVO jsme v naší škole uskutečnili dvoudenní projekt, který byl zaměřený na ptactvo v okolí Králíků. Žáci byli rozděleni do tří skupin, ve kterých se měli zaměřit na určitou oblast právě v Králíkách. Těmito třemi oblastmi byly : městská část, Kralický rybník a les. Vůdcem každé skupiny byl jeden z třídních učitelů a společně s žáky měli za úkol v prvním dni projektu zmapovat terén , který jim byl přidělen, zjistit jací ptáci se zde vyskytují, zda odlétají do teplých krajín či naopak, v čem se liší, apod.. Po té se vrátili do tříd, kde vypracovali a dopodrobna prozkoumali zjištěné informace, které potom v závěru projektu vyjádřili a odprezentovali na velkém plakátu před svými spolužáky v tělocvičně naší školy. Druhý den byl do školy pozván ornitolog pan Šaj z CHKO Jeseník, který nám přednesl spoustu zajímavých věcí o ptactvu, které se pohybuje nejčastěji v našem okolí. Žáci se jej měli možnost dotazovat na předem připravené otázky z předešlého dne. Potom měli ještě možnost na posledních pár úprav a mohlo se prezentovat.

LISTOPAD 2015

Ekovýchovní pobyt pro žáky v Paletě Oucmanice

Pobyt byl realizován v prostředí využívající přírodní materiály. Žáci byli ubytováni v pokojích s názvy Mraveniště, Lesík, Pastelka. Pro žáky byly připraveny zajímavé programy, které rozvíjeli jejich klíčové kompetence, průřezová témata (EVVO, OSV). Žáci měli možnost poznávat bylinky, vyrobit si vlastní máslo, jogurt a sýr, seznámili se vlnou a plstěním, poznávali stopy zvířat, učili se o včelách a vyráběli si svíčky ze včelích pláství, také se dozvěděli více o lnu, poli a využití obilí, ze kterého si nakonec namleli mouku a upekli si vlastní placky.

ÚNOR 2016

Za zvířátky do lesa

Na podzim žáci 1. stupně sbírají kaštiny a žaludy, které pak v lednu společně s myslivci donesou ke krmelci, kde se dozvědí více o péči o zvěř, pozorují stopy zvířat a snaží se pozpozumět zvířátkům.

DUBEN 2016

Ekologický týden

Probíhá pravidelně každý rok, v tomto týdnu se s žáky zaměřujeme na čištění Kralického potoku, vyčištění přírody na Králícku a v okolí školy, součástí je i den her v přítodě s Ferdou (Ferda mravenec práce všeho druhu) a řemeslné dílny, kde se s žáky vracíme o minulosti a zkusíme si řemesla, která jsou tu už od středověku.

Naše pravidelné akce

- Den země
- Smyslové vnímání přírody
- Za zvířátky do lesa
- Vánoční a Velikonoční výstava

Další akce naší školy

Recyklohraní -celoročně plníme vyhlášené úkoly a jsme sběrným místem pro elektrospotřebiče, papír a baterie - využívají i sousedé, rodiče žáků.

Péče o zvířátka – celoročně se staráme o rybičky ve školním akváriu a v jezírku před školou a také krmíme ptáčky v krmítku.

Péče o rostliny - péče o zeleň ve třídách, na pozemku - zelenina, ovoce, bylinky, okrasné záhony, skleník - pěstování v biokvalitě (hnůj - sponzoring), řízkování balkonových rostlin. Sušení bylinek - bylinkové čaje, sběr pomerančové a citronové kůry.

Sběrové akce – probíhají 4x do roka, sběr papíru a elektrospotřebičů, výtěžky jdou následně na akce spojené s EVVO.

- 2. Akce, kterou bychom se rádi pochlubili a inspirovali ostatní (podrobný popis jedné vybrané akce)**

Regionální čítanka

K tvorbě Regionální čítanky bylo zapotřebí ověřování textu a pracovních listů. Učební texty a pracovní listy ověřovali žáci 1. stupně při práci v terénu. Také žáci 2. stupně ve školním roce 14/15 pracovali s učebními texty a pracovními listy v rámci projektové výuky v Ekologickém týdnu. Ve školním roce 2015-2016 ověřovali učební materiál žáci 2. stupně v hodinách dějepisu, fyziky, přírodopisu a občanské výchovy.

Potřeba vytvořit regionální učebnici vycházela jednak z RVP ZV – LMP (žák/yně by měl/a získat zájem o dění v místě bydliště, poznat nejbližší okolí, formovat citový vztah k místu, kde žije, získat základní vědomosti o minulosti a současnosti svého regionu, poznat historické, přírodní a kulturní památky svého regionu...), z učitelských dotazníků. Na Králicku totiž nebyl vytvořen žádný ucelený systém materiálů, které by mohli vyučující použít při výuce tohoto tématu (zvláště výuka vlastivědy, přírodovědy, dějepisu, občanské výchovy, zeměpisu, přírodopisu).

Regionální učebnice obsahuje níže uvedená témata, k nimž byl vždy vypracován pracovní list pro práci s textem, jeden pracovní list pro práci v terénu (u některých témat). Na zpracování učebních textů se podíleli externí odborníci (6 osob), kteří zároveň zpracovávali pracovní listy. Podkladový materiál pro zpracování připravili pracovníci Městského muzea Králíky, případně pracovnice CHKO (vyhledání informací z různých zdrojů, předání tvůrcům k dalšímu zpracování), rovněž nám poskytli fotografie z archivu. Dále byly pořízeny současné fotografie. Celá tvorba byla konzultována odborníky ze SEV Sever, kteří mají zkušenosti s vytvářením

regionálních učebnic. Ti rovněž realizovali DVPP pro celou sborovnu na téma Výchova k udržitelnému způsobu života – Poznávání místního prostředí, Přírodní hodnoty místa a ČR, jehož součástí bylo téma týkající se vytváření regionální učebnice, pracovních listů. Pracovní listy pro práci v terénu byly ověřeny pod vedením odborníků v rámci týdenního pobytu žáků v SEV. Učebnice je zveřejněna na webových stránkách školy.

REGIONÁLNÍ UČEBNICE – je rozdělena na dvě části a má ?? stran

1. Od počátků k současnosti...

1. Vývoj krajiny Králicka
2. Obživa obyvatelstva (řemesla – průmysl, zemědělství)
3. Život obyvatel (zájmy – spolky – zájmové organizace, tradice)
4. Architektura, stavby
5. Historické události
6. Obyvatelstvo
7. Králické osobnosti
8. Doprava
9. Energie

2. Vlastivědná a přírodovědná současnost

10. Králíky na mapě, orientace, poloha
11. Krajina Králicka – povrch, vodstvo, nerosty
12. Ekosystém - louka
13. Ekosystém – pole
14. Ekosystém – potok
15. Ekosystém – rybník
16. Ekosystém – les
17. Ekologické kalamity (laviny, větrné smrště, eroze, povodně)
18. Odpadové hospodářství , ekologické zátěže
19. ŽP a ochrana přírody

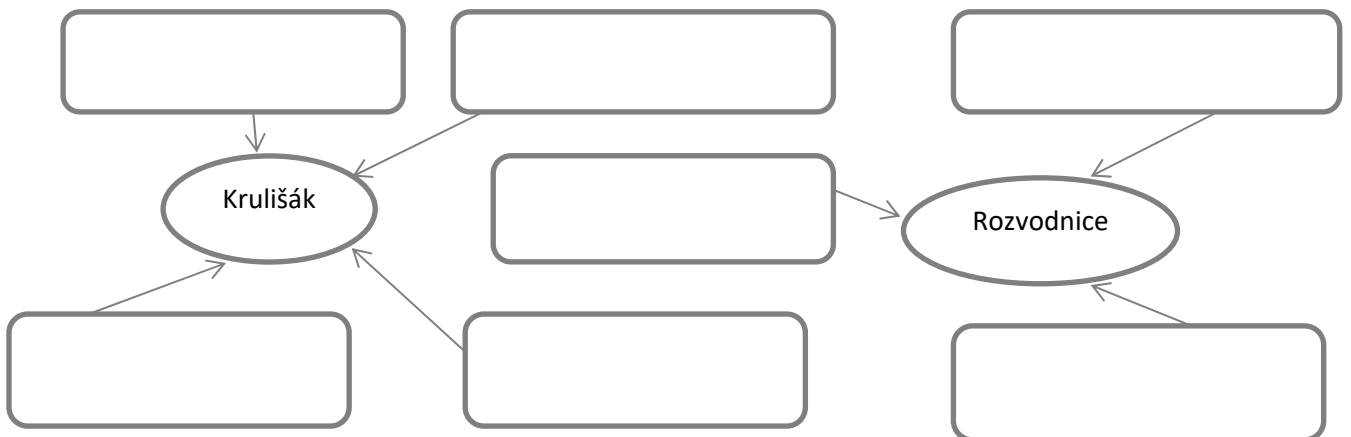

Ukázka pracovních listů

Vývoj krajiny a života na Králicku

práce s textem

1. Kdo je to Krulišák, kdo Rozvodnice? Doplň k nim informace.

2. Rozhodni, zda jsou věty pravdivé.

Do 16. století byl na Králicku prales.

ano   ne

První osídlenci se usazovali okolo řeky Tichá Orlice.	ano	ne
Obec Mladkov vznikla dřív než Králíky.	ano	ne
Do Králík se nechtěl nikdo stěhovat, protože tu byla neúrodná půda.	ano	ne
Králíky se dříve jmenovaly Grulich.	ano	ne
Slovo greulich znamená hrozný, strašný.	ano	ne
Osídlování Králík zahájil Zdeněk Žampach z Potštejna v 1. polovině 18. stol.	ano	ne
Okolní obce nemají návsi, protože půda byla osídlencům přidělena okolo potoka.	ano	ne
Na Králicku je hodně původních lesů.	ano	ne

3. Vysvětli, proč nejsou na Králicku původní lesy?

4. Bylo na Králicku hodně kamení? Podtrhni odpověď a opiš důkaz svého tvrzení.

ANO

NE

DŮKAZ:

5. Najdi alespoň 3 rozdíly mezi současnou a starou fotkou.

1.

2.

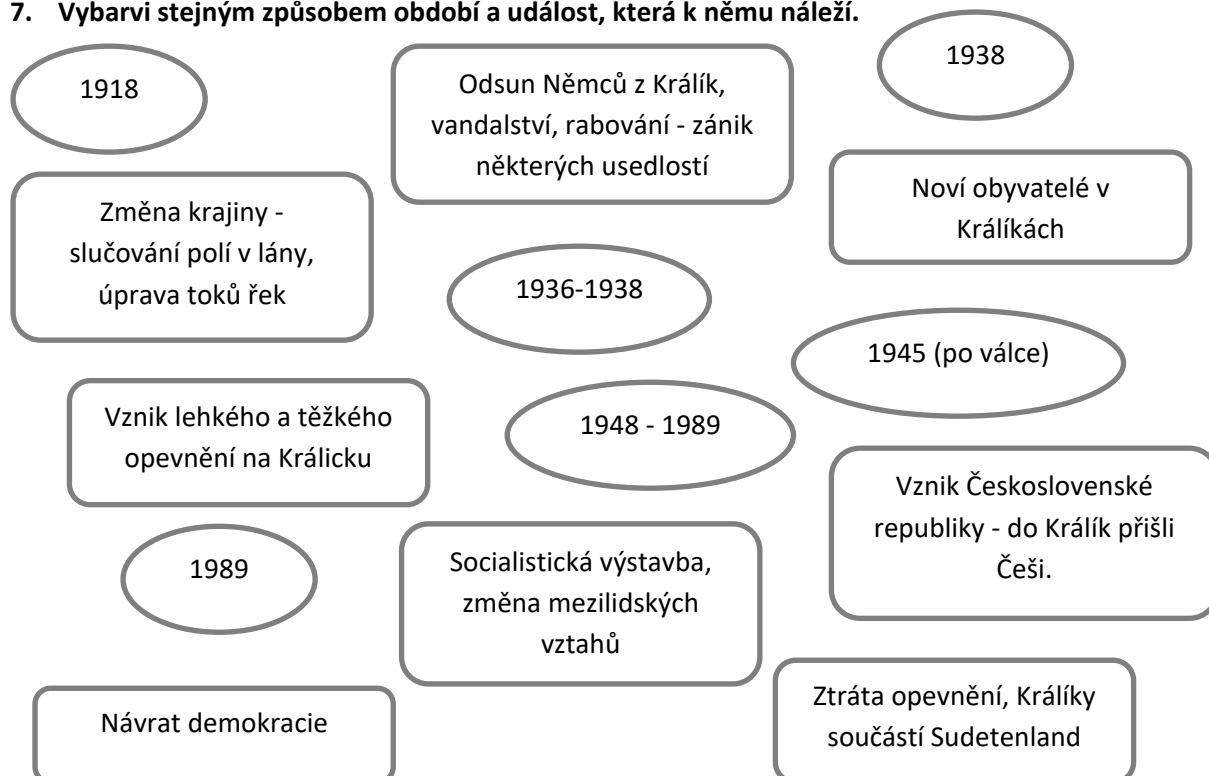

3.

6. Která fotka se ti líbí více a proč?

7. Vybarvi stejným způsobem období a událost, která k němu náleží.

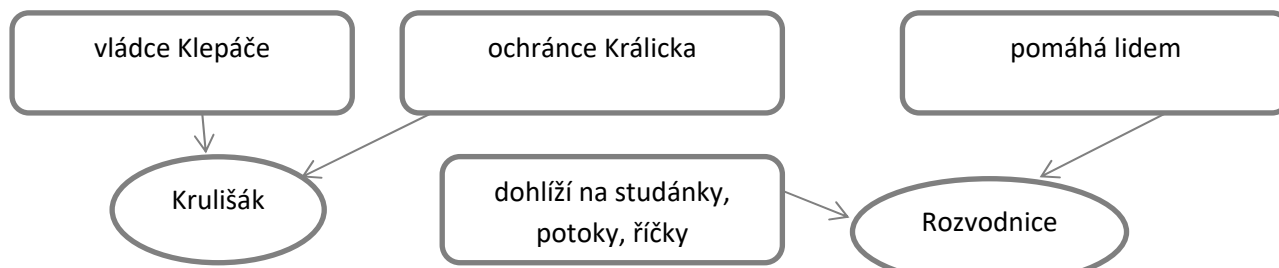

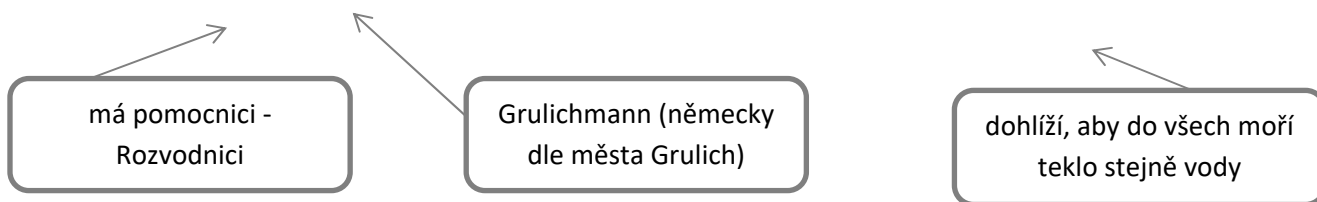
ŘEŠENÍ PRACOVNÍHO LISTU

Vývoj krajiny a života na Králicku

práce s textem

1. Kdo je to Krulišák, kdo Rozvodnice? Dopln k nim informace.

2. Rozhodni, zda jsou věty pravdivé.

Do 16. století byl na Králicku prales.	<u>ano</u>	ne
První osídlenci se usazovali okolo řeky Tichá Orlice.	<u>ano</u>	ne
Obec Mladkov vznikla dřív než Králíky.	<u>ano</u>	ne
Do Králík se nechtěl nikdo stěhovat, protože tu byla neúrodná půda.	<u>ano</u>	ne
Králíky se dříve jmenovaly Grulich.	<u>ano</u>	ne
Slovo greulich znamená hrozný, strašný.	<u>ano</u>	ne
Osídlování Králík zahájil Zdeněk Žampach z Potštejna v 1. polovině 18. stol.	ano	<u>ne</u>
Okolní obce nemají návsi, protože půda byla osídlencům přidělena okolo potoka.	<u>ano</u>	ne
Na Králicku je hodně původních lesů.	ano	<u>ne</u>

3. Vysvětli, proč nejsou na Králicku původní lesy?

Původní lesy byly vykáceny - stavba domů, získání orné půdy a pastvin, palivo.

4. Bylo na Králicku hodně kamení? Podtrhni odpověď a opiš důkaz svého tvrzení.

ANO

NE

DŮKAZ: Každá nová orba vynášela na povrch spoustu kamení, později vznikaly také kamenolomy

5. Najdi alespoň 3 rozdíly mezi současnou a starou fotkou.

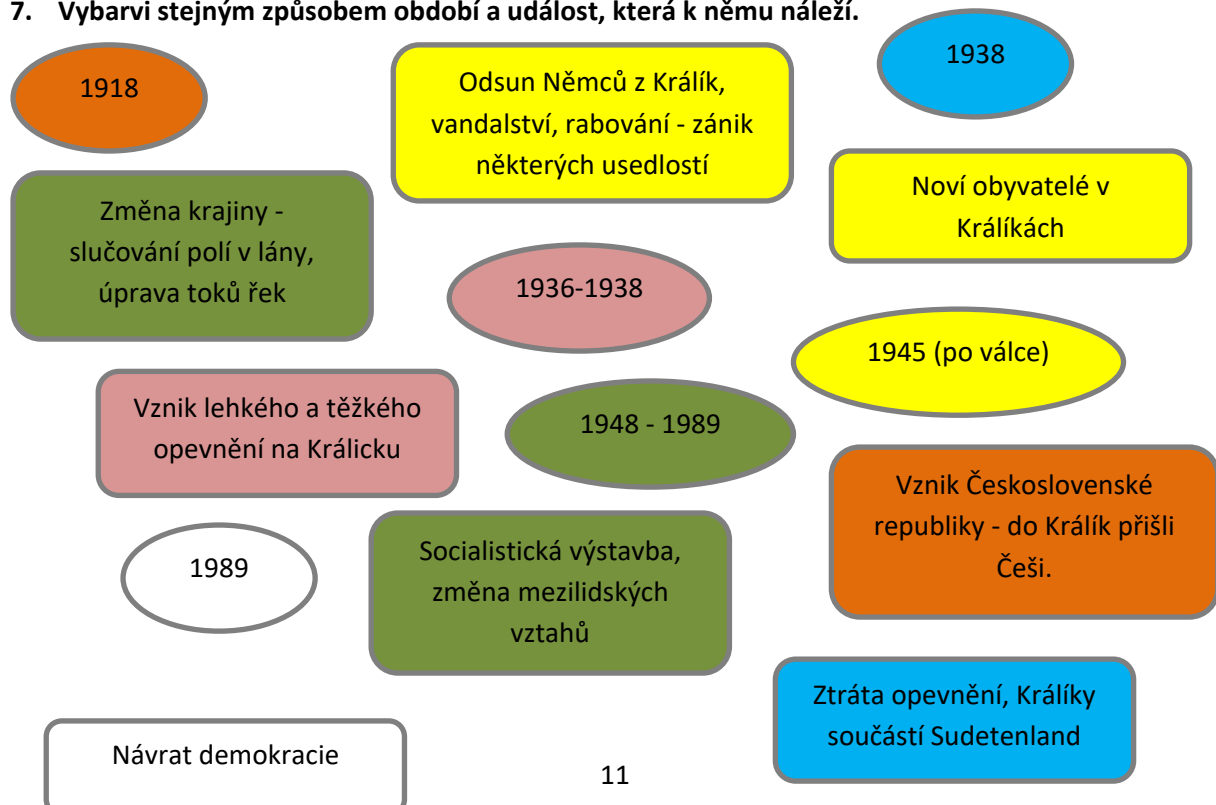
1. obdělávaná pole na klášteře
2. změna poměru lesy - půda - pastviny
3. vzhled náměstí - stromy i vlevo u domů, auta

4. změna v zástavbě

6. Která fotka se ti líbí více a proč?

7. Vybarvi stejným způsobem období a událost, která k němu náleží.

3. Popis aktivního zapojení dětí/žáků do EVVO (podíl dětí/žáků na rozhodování - co sami dělají/sledují/za co mají zodpovědnost...)

V rámci projektu Ekoškola je u nás ve škole vytvořen ekotým, který tvoří žáci - zástupci všech tříd, školník, koordinátor (P.Hanáková). Na začátku šk.roku jsem si s žáky stanovili pravidla fungování ekotýmu, podle kterých se s žáky řídíme po zbytek šk.roku.

Schůzky ekotýmu byly jedenkrát za měsíc, kde žáci pořizovali (a pořizují) zápisy ze schůzek. Žáci byli úkolováni, co musí zjistit, vykonat a na další schůzce vždy proběhne zhodnocení a zadání dalších úkolů.

Základní úkoly EKOtýmu : pravidelné sledování správnosti třídění odpadů ve třídách, konzultace s učiteli o zjištěných nedostatcích, kontrola rozmístění cedulek (šetři vodou, pitná voda, zhasni, plánky aktivních svítidel k vypínačům), kontrola používání ekologicky šetrných úklidových prostředků, kontrolují protékající kohoutky, splachovače....

4. Spolupráce v EVVO s obcí/městem, rodiči, veřejností a neziskovými organizacemi

RODIČE: pro rodiče probíhají během roku různé dílny a školení.

MĚSTO: V rámci realizace projektu Náš region poskytovalo informace do regionální čítanky a vkládají nám zdarma články do Králického zpravodaje.

MĚSTSKÉ MUZEUM KRÁLÍKY: poskytuje nám informace k projektům.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA KRÁLÍKY: Poskytnutí prostor pro pravidelné výstavy žákovských prací (vánoční, velikonoční,).

MATEŘSKÉ ŠKOLY: Dvakrát ročně probíhá sběrová akce na elektrospotřebiče, jednou ročně na mobily, průběžně děti přinášejí do námi zhotovených nádob baterie.

5. Zapojení provozních zaměstnanců do EVVO

ŠKOLNÍK - podle pokynů ekotýmu opravuje baterie, splachovače, koordinuje sběrové akce (papír, kovy,..), je zodpovědný za třídění a separaci elektroodpadu, baterií, shromažďuje kovový odpad (vyprazdňování nádob). Odváží zářivky, žárovky do sběrného dvora. Vynáší skleněný odpad do nádoby na tříděný odpad před budovou školy.

UKLÍZEČKA - vynáší tříděný odpad ze sboroven, odborných učeben, ředitelny, směsný a bioodpad i ze tříd. Používá ekologicky šetrné prostředky na úklid školy.

6. Využití školní zahrady/krajiny pro EVVO

NA naší zahradě pěstujeme vlastní zeleninu a ovoce (BIO),

které hnojíme hnojem (hnojíme výhradně bez

chemikálií). Zaléváme dešťovou vodou a vodou z potoka

u pozemku, kompostujeme na vlastním kompostu. Na zahradě máme hmyzí hotely,

které můžeme s žáky každý den pozorovat. Výuku přírodopisu propojujeme

s pracovním vyučováním (zelenina, ovoce, okrasné záhony).

Před školou máme bylinkovou oázu klidu, kde pěstujeme a sklízíme bylinky, ze kterých následně vaříme čaje.

Veškeré ekovýchové projektové aktivity a akce naší školy probíhají v přírodě - krajině Králícka. Součástí nově vzniklé Regionální čítanky budou pracovní listy zaměřené jednak na práci s textem, jednak na práci v terénu.

7. Organizační a technická opatření příznivá pro životní prostředí – odpady a jejich odvoz, měření energií, zamezování ztrát energií a vody, propagace EVVO školy a informovanost okolí, snaha o zdravé stravování

ODPADY:

- Papír, plasty, sklo - vynášeno do nádob na tříděný odpad před budovou školy - odvázejí Služby města Králíky.

- Bioodpad - kompostéry (u budovy školy, bioodpad sem odkládají i sousedé)
- Směsný odpad - popelnice (odvoz Služby města Králíky)
- Baterie - Ekobat (Recyklohraní)
- Elektropotřebiče - Asekol (Recyklohraní)
- Zářivky, žárovky - odvoz svépomocí do sběrného dvora
- Tonery - odevzání firmě, která přiváží nové
- Sběrový papír, kovy - Výkupna sběrných surovin (odvoz - školník)

PROPAGACE ŠKOLY:

- www.zspkraliky.cz, www.recyklohrani.cz, www.ekovychova.cz
- tisk: Králický zpravodaj, Školní bravíčko (distribučováno na radnici, do knihovny, muzea, sponzorům, získávají ho všichni žáci)

ZDRAVÉ STRAVOVÁNÍ

- Naše škola nemá vlastní jídelnu. Docházíme do městské jídelny. Každý den mají žáci na výběr ze čtyř zeleninových či ovocných salátů, tento šk. rok je pro nás příjemnou změnou výběr ze tří jídel, kde máme nejméně 3x do týdne možnost bezmasého jídla a také se vaří vždy nejméně jednoz jídel zdravé.
- Při pracovním vyučování však naši žáci vaří ve školní kuchyňce ze surovin, které si vypěstují převážně na naší školní zahradě. Jídlo je pak v BIO kvalitě.

8. Působení školy na výraznou změnu v obci - ve městě - např. záchrana nějaké památky, přírodniny, lokality, vybudování naučné stezky, kterou využívá veřejnost nebo vydání publikace (učebnice), která slouží ostatním školám, občanům, turistům... (neopakujte to, co je v bodě 4 a dalších).

BYLINKOVÁ OÁZA

Bylinky a odpočinkové místo jsou přístupné veřejnosti. K osvětě slouží cedulky s využitím bylin.

REGIONÁLNÍ ČÍTANKA

Je umístěna na webových stránkách školy, v tištěné podobě dána do Městského muzea Králíky, do Městské knihovny Králíky. V Králickém zpravodaji byli občané informováni o dostupnosti této jedinečné publikace.